

zeggen dan nu eindelijk de bevrijdende waarheid, nu ze immers alle hoop op geluk hadden prijsgegeven: — „Ik houd van hem; maar ik hóór bij jullie; ik blijf bij jullie. We zouden elkaar vandaag juist voor het laatst zien.”

En toen was zijn verontwaardiging nog erger losgebarsten dan tevoren. Dat ze daar maar zoo kalm voor uitkomen durfde, dat ze van een ander hield, alsof 't iets doodgewoons was! Dat ze dien man was nagereisd en haar kinderen om hem in den steek had gelaten! Dat ze misschien wel van plan was als z'n liefje mee te gaan naar Europa.

„Je wéét, dat 't niet waar is,” had ze stil teruggezegd; maar zijn antwoord, zielig van innerlijke ontredde, had haar met weeë pijn vervuld: „Waar kan ik nu nog zeker van zijn, nu je zelf zegt, dat je van een ander houdt? Wat heb ik nu nog over?”

„Ik dacht, dat je het wel gemerkt had,” zei ze zacht. „Zooveel jaar.... En Otto, die altijd kwam en bij alles hielp en met de kinderen speelde. Ik dacht, dat je er niet om gaf, omdat je toch altijd uit ging of vrienden had.”

„Jij dacht, dat ik er niet om gaf, omdat ik weleens uitging.... Jij dacht, dat ik niet gaf om mijn naam, om jouw naam; om onze kinderen.... Ik vertrouwde je; dàt was de kwestie. Ik dacht, dat jullie het over verzen en over de maan en zulk meisjesgedoe hadden.... Ik vertrouwde je....”

Dit was het eenige oogenblik geweest, dat ze elkaar geráákt hadden, en dat haar deernis met den grooten kerel tegenover haar alle andere gevoelens had teruggedrongen. Was hij op zijn stugge, ruwe, nonchalante manier toch meer aan haar gehecht geweest dan zij ooit had vermoed? Had hij, in zijn primitieve, recht-uite hart, ondanks alles, wat hen vervreemde en wat schrijnde tusschen hen beiden, toch altijd „jij en ik” als een onverbreekelijke eenheid beschouwd? Maar vóórdát ze woorden van spijt en toenadering had kunnen vinden, had hij zich al weer tegen haar verhard; zich als 't ware expres opgewonden, alsof hij er behoefte aan had haar zoo fel mogelijk te haten en te verachten. Hij had haar verzekerd, dat ze nooit meer een cent van hem zou zien; dat die man, van wien ze zooveel hield, dan ook maar voor haar toekomst moest zorgen; dat hij bedankte voor de edelmoedigheid, die haar à contre coeur in zijn huis zou doen blijven, en dat ze 't ook heusch niet voor de kinderen hoefde te doen, omdat de invloed van een lichtzinnige moeder veeleer schadelijk voor hen zou zijn. Hij zou ze nóóit meer aan haar toevertrouwen.

„Jij met je schijnheilige Madonnagezicht.... jij, die ze achter de mouw hebt”.

Wat had ze kunnen antwoorden op de minachting in zijn stem, op de haat in zijn oogen? Dat ze zich niets te verwijten had? Maar was dat ten slotte niet een phrase, omdat haar heele hart toch van Otto vervuld ge-